

Αθήνα, 11 - 09 - 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

ΣΚΟΠΟΙ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Ειδική Επιτροπή Έλεγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές συνεστήθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν.2716/1999 «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας». Ο Πρόεδρος και τα μέλη της ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και η θητεία της είναι πενταετής. Στα καθήκοντα και αρμοδιότητές της, μεταξύ άλλων, είναι:

- Να δέχεται παράπονα, αναφορές ή καταγγελίες από πολίτες, φορείς, αρχές.
- Να επισκέπτεται τακτικά ή εκτάκτως μετά από καταγγελίες ή αυτεπαγγέλτως τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.
- Να ενημερώνει τους πολίτες για τα δικαιώματα των ατόμων με ψυχική διαταραχή.
- Να δέχεται και να διερευνά τις ετήσιες υποχρεωτικές εκθέσεις των υπευθύνων των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, καθώς και των γραφείων υποστήριξης του πολίτη στα Νοσοκομεία.
- Να συντάσσει και να υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις για το έργο της.
- Να παρεμβαίνει κάθε φορά που διαπιστώνει παραβίαση των δικαιωμάτων, να προβαίνει σε συστάσεις και να αποστέλλει αναφορά στο αρμόδιο όργανο για την ποινική ή πειθαρχική δίωξη.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πρώτη θητεία της Ειδικής Επιτροπής ξεκίνησε το 2000, υπό την προεδρία του κ. Α. Λιάκου, και έληξε το 2004. Ακολούθησε η επίσκεψη της CPT (Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας) στο Ψυχιατρείο της Κέρκυρας (καλοκαίρι 2005). Η CPT, στην έκθεση που συνέταξε για την επίσκεψη αυτή, καλούσε την Ειδική Επιτροπή (ανενεργό τότε) να αναλάβει ενεργότερο ρόλο στα πλαίσια των καθηκόντων της. Το Υπουργείο Υγείας αντιλήφθηκε το κενό στη λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής,, την οποία επανασύστησε με υπουργική απόφαση της 26-08-2005 αυτή επανασυστήθηκε υπό την προεδρία του κ. Β. Τομαρά.

Η, με νέα σύνθεση, Ειδική Επιτροπή δεν εξάντλησε την πενταετή θητεία της. Με έγγραφο της Υπουργού Υγείας (9-10-2009) και της αρμόδιας Γενικής Δ/σης του ιδίου Υπουργείου (12-10-2009) ζητήθηκε η παραίτηση των μελών όλων των συλλογικών οργάνων. Ανταποκρινόμενη η Ειδική Επιτροπή υπέβαλε την παραίτησή της (13-10-2009).

Σημαντικές δράσεις της Ειδικής Επιτροπής ήταν:

- Επισκέψεις στα: Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, Ψ.Ν.Α. «Δρομοκαΐτειο» (δισ), Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (δισ), Ψυχιατρικά Νοσοκομεία Θεσσαλονίκης και Τρίπολης, Κρατικό Θεραπευτήριο – Κέντρο Υγείας Λέρου, Ψυχιατρικό Τμήμα του Γ.Ν.Α. «Γ.Γεννηματάς», ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές της Θεσσαλονίκης καθώς και σε 12 οικοτροφεία.
- Γνωμοδοτήσεις-παρεμβάσεις που αφορούν τα περιοριστικά μέτρα και τη σύνταξη ψυχιατρικής γνωμάτευσης για ακούσια νοσηλεία, την ηλεκτρονική παρακολούθηση ασθενών σε χώρους νοσηλείας και στεγαστικές δομές, κ.α.
- Τοποθετήσεις – παρεμβάσεις σε γενικότερα θέματα του χώρου ψυχικής υγείας, όπως το πρόβλημα των κενών θέσεων – κλινών στις στεγαστικές δομές, ο τρόπος πλήρωσής τους και μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί η ιδρυματοποίηση των στεγαστικών δομών.
- Πολυάριθμες στοχευμένες παρεμβάσεις που προέκυψαν από καταγγελίες, αναφορές, κ.α., και αφορούσαν περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων ατόμων ή ομάδων ατόμων με ψυχική διαταραχή.

Το πλήρες έργο της Ειδικής Επιτροπής έχει καταγραφεί στα ετήσια πεπραγμένα τα οποία αυτή εξέδωσε. Αν και η ανταπόκριση στις επισημάνσεις, προτάσεις και

συστάσεις της ήταν γενικά περιορισμένη, η Ειδική Επιτροπή έχει καταφέρει να ανακινήσει το ζήτημα «δικαιώματα των ατόμων με ψυχική διαταραχή».

Στο διάστημα που ακολούθησε την παραίτηση της Ειδικής Επιτροπής, υπήρξαν αρκετές υπομνήσεις στο Υπουργείο Υγείας από ευαίσθητοποιημένα πρόσωπα και φορείς με στόχο την επανασύσταση της.

ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ειδική Επιτροπή, με υπουργική απόφαση, συγκροτήθηκε εκ νέου με την εξής σύνθεση (ΦΕΚ 310/12-9-2011, τ. ΥΟΔΔ):

Πρόεδρος:	Β. Τομαράς,	νευρολόγος – ψυχίατρος
Μέλη:	Γ. Βικέντιος,	κοινωνικός λειτουργός
	Δ. Γεωργιάδης,	παιδοψυχίατρος
	Ι. Κουρμουλάκης,	ψυχολόγος
	Β. Κωστοπούλου	κοινωνική λειτουργός
	Μ. Μητροσύλη,	νομικός
	Α. Τριανταφύλλου	εκπρόσωπος των φορέων των οικογενειών για την ψυχική υγεία
	Γ. Τσαγκουρνός,	εκπρόσωπος των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας
	Ε. Φυτράκης,	νομικός
Γραμματέας:	Θ. Ιωάννου,	υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας